

CURIERUL JUDICIAR

ZIAR SĂPTĂMÂNAL

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — PRACTICĂ

ADEVĚR ȘI LUMINĂ

JUSTIȚIE ȘI LIBERTATE

Prim-Redactor : A. NENOVEANU

Director : PETRE BORSȘ

Proprietar : E. I. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 >
Pe 3 luni . . . . . 8 >

Studentii plătesc pe jumătate.

Pentru streinătate se adaugă portul.

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERDISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

No. 35, STRADA COLȚEI, No. 35

Un număr vechi 2 Lei.

SUMAR:

Drept Constituțional: *Libertatea individuală*, de D-nul Petre Borsș.

Codul comercial: *Despre faliment* (urmare 51) de D-nul C. N. Toneanu.

Jurisprudența Română:

Curtea de Casație secția II: *Eustrat Calogno* și alții cu *Nathalia Bercariu* și *Mariante Zancopol*.

Idem: *Năstăse Stoica* cu *Statul*.

Curtea de Apel Iași secția II: *Israel Marcusohn* cu *Primăria Com. Iași*.

Curtea de Apel Galați secția II: *Elena Ștefănescu* cu *Ministerul Domeniilor*.

Jurisprudența Străină:

Tribunalul Civil din Nița: *Ceretti* cu *soția sa*, (divort).

Un judecător.... local.

Informațiuni.

DREPT CONSTITUȚIONAL

LIBERTATEA INDIVIDUALĂ

Libertatea, ca expresiune a însăși personalității umane, este condițiunea indispensabilă a tutului drepturilor omului, este un factor nescut de progres și civilizațiune. Cu toate mijloacele de perfecțiune isvorite din spiritul omului, totuși libertatea este un concept limitat. Omul prin natura sa fiind sociabil și trebuind a trăi în societate, libertatea sea se află subordonată *coexistenței* libertății tutului seminilor sei, ceea ce duce și la o altă limitare, coordonarea sea cu principiul *autorității*. Deci putem defini libertatea: *dreptul ce cineva are de a face tot ce nu vatămă pe alții*. Constituțiunea francesă din 1793 o explică, dîcînd de dînsa: *ea are ca principiu natura, ca normă justiția, și ca sancțiune legea*. Libertatea *individuală* sau *personală*, care nu este de cât o formă a libertății în genere consistă în *dreptul de a dispune de propria persoană, fără a fi împiedicat de putere sau de orî-ce autoritate, afară de casurile stabilite de lege*.

Preciositatea și importanța libertății individuale se recunoaște și se apreciază atunci, când ne uităm la relele ce apasă pe acele popoare care nu o au. Inamicul ei cel mai mare este *puterea*. Unde nu domnește libertatea, ci numai puterea, acolo nimica nu este bun, și drepturile omului n'au siguranță în societate. Societatea se desparte în spion și victime, în sbiri și inocenți, o neîncredere generală străbate până în sanctuarul familielor și pasiunile cele mai lașe duc la asservire seă la rebeliune. Istoria vechiă și modernă este plină de triste rezultate a abuzului puterei, și cari sunt de prisos a le memora.

Constituțiunile moderne au căutat să remedieze răul, garantând libertatea individuală. Așa mai întăiu în constituțiunea istorică a Anglîterei găsim în *Magna Carta* precioasa dispozițiune: *„că nimenea nu poate fi arestat de cât numai în urmarea unei infracțiuni penale*. Totuși până în secolul al XVII principiul libertății a rămas încă insuficient garantat, căci Regii Anglîterei încarcerau pe cetățeni după un simplu capriciu. Totmai la 1675 venind la putere lord *Chringam* s'a amănat actul de *habeas corpus*. Această lege a luat naștere prin o împregiurare neașteptată. Un individ ôre care prin un discurs ținut în public a aruncat o mulțime de invetive în contra ministrului, care imediat a ordonat arestarea agitatorului fără nici o formă. Atunci se subscrie o petițiune de mii de persoane, și al cărei rezultat a fost facerea unei legi protectoare libertății individuale. Dară a urmat în parlament o luptă care a durat patru ani, până când s'a publicat legea de *habeas corpus*. Prin această lege s'a decis *că nimenea nu pôte fi arestat de cât în virtutea unui ordin scris, care ordin trebuie să emane de la*

autoritatea judecătorească. Actul trebuie să cuprindă numele individului care este să fie arestat, *causa arestului*, numele oficerului care impune arestul, și totul prin mijlocul unui mandat sau *warrant* ce trebuie să-l aibă oficerul public. Necesitatea ordinului scris încetază numai în două cazuri: când este *delict flagrant*, sau când e *clamórea publică* care o cere. Arestatul are dreptul de a obține să i se lase o copie de pe mandat până în șase oare; și oficerul care refuză de a i-o da, cade el însuși la pedeapsă. Arestatul poate invoca *habeas corpus* pentru a căpeta libertatea sa sub cautiune, afară de cazul de înaltă trădare. Această lege este foarte scumpă, căci este un frâu pus în contra despotismului.

În vechia monarchie franceză sub burboni, înainte de marea revoluțiune, nici nu pôte fi vorba de libertate individuală. Ea era în orice moment espusă la *lettres de cachet*. Se arestați pe nesimțite și cu cea mai mare ușurință indiviđi, sub pretestul așa dișei *salutea publică*. Revoluțiunea cea mare franceză a curmat cu acea stare de nenorocire a trecutului, proclamând principiul „*că dreptul de arestare să nu se întrebuinteze de cât în casurile și cu formele prescrise de lege*”; formulă care a trecut din constituțiune în constituțiune.

La noi, în trecut, n'a fost de loc garantată libertatea individuală. Puterea judecătorească nu era constituită ca acum, cele mai multe din atribuțiunile sale erau răpite de administrațiune și de domni. Cetățenii erau espuși la busduganul voievođilor și la paloșul cărmuitorilor. Chiar Reglementul organic n'a făcut nici un pas înainte. Abia la 1858 *Convențiunea de la Paris* în art. 46 a pus principiul „*că libertatea individuală se garantéză, neputënd nimenea fi poprit, arestat sau urmărit de cât conform legei*”. Dar totul ilusoriu, căci o asemenea lege nu se făcuse. *Codicii noștri de Procedură criminală* de pe atunci nu erau de loc la nivelul aceluși articol din Convențiune. Întru nimica nu se garanta libertatea individuală, care era la discrețiunea puterei executive. Starea aceasta de lucruri a durat până la 2 Decembrie 1864, când s'a promulgat *Codul de procedură criminală*, care a regulat casurile și formele când cine-va pôte fi deținut sau arestat. Totuși administratorii ignoranți nărăviți în puterea biciului din trecut, procurorii naivi, judecători de instrucțiune docili, au abusat de putere și de interpretațiunea legilor făcënd adese ori să domnească bunul plac: atât de greu se îndreptă un trecut odios! A venit în fine *Constituțiunea noastră dogmatică din 1 Iulie 1864*, care pune în art. 13 următorul mare drincipiu „*Că libertatea individuală se ga-*

rantează, că nimenea nu poate fi urmărit de cât în casurile prevēdute de lege și după formele prescrise de ea; că nimenea nu poate fi poprit sau arestat, afară de cazul flagrantului delict, de cât în puterea unui mandat judecătoresc motivat, și care trebuia să i fie comunicat la momentul arestării, sau cel mult în 24 de ore dupe arestare». Acest principiu proclamat de Constituțiunea noastră este fără îndoială salutar, totuși nu este o garanție suficientă pentru libertatea individuală. Trebuia ca și Codul nostru de Procedură Criminală să se pună la nivelul Constituțiunei, precisând mai bine și mai în armonie cu principiul constituțional regule privitoare la urmărirea și arestarea bănuțiilor. Este mult timp de când zace în cartoanele Senatului un anume proiect depus în acest scop, fără însă a i se fi dat nici un curs. Administrațiunea noastră încă nu posedă principiile școalei moderne, năravurile din trecut sunt încă în vigoare pe ici colea, și respectul libertăței individuale lasă mult de dorit. Se găsesc încă judecători de instrucțiune cari se cred mici suverani, și controlul procurorilor generali adese ori nu se poate esercita cu eficacitate. O reformă dară în codul nostru de procedură criminală în privința libertății individuale se impune acum mai mult ca ori-când. *Malherbes* dice, că nimenea nu i așa de mare pentru a fi la adăpostul urei unui ministru, nici destul de mic pentru a nu fi demn de aceea a unui epistat de moșie. Constituțiunea noastră a pus deja un frâu atentatelor puterei executive, dară pare-mi-se că este încă platonice, întru cât în Codul nostru de Procedură Criminală nu s'a pus dispozițiuni categorice. Să sperăm că în curēnd va veni și o asemenea reformă, așteptată cu nerăbdare de toți amicii progresului.

Totuși până să se facă o atare reformă, nu putem trece cu vederea peste oare-care îmbunătățire adusă prin noua lege de organizare judecătorească de la 31 August 1890. Prin art. 92 se restringe puterea discreționară a judecătorilor de instrucțiune la emiterea mandatelor de depunere și arestare; căci îi obligă de a referi până în trei zile tribunalului, care ascultând pe prevenit, pe procuror și raportul judecătorului de instrucțiune, decide în camera de consiliu mântinerea sau nu a mandatului emis. Tot tribunalul decide cu aceleași forme prelungirea detențiunei până judele va da ordonanța definitivă. Iară în materie de crime și delicta politice, ordonanța de urmărire sau de neurmărire se dă de complectul tribunalului în ședință publică. Sunt de sigur prețioase inovațiuni când ele se aplică cu sinceritate și independentă, nu le credem însă suficiente. Și apoi cu toată inamovibilitatea președinților de tribunale roadele

ce a dat nu au corespuns speranțelor; căci inamovibilitatea a asigurat mai mult pozițiunea președințială, fără să fie de un mare profit pentru justițiabil.

O chestiune ce ne preocupă și interesează pe toți, este: care va fi pozițiunea cetățianului *urmărit și deținut în mod ilegal și arbitrar*, față cu Constituțiunea și legile care le avem? Cetățianul care se vede urmărit pentru a fi arestat în mod ilegal trebui-va să se supună orbește, sau să se împotrivescă? Doctrina pune trei teorii asupra casurilor de arestare ilegală. Este o primă opinie a *obediinței pasive* din partea cetățianului, admitându-se o presumpțiune de legalitate în favoarea arestărei. Doctrina aceasta s'a admis prin jurisprudența Curții de Casațiune din Paris urmată de la 1820 numai până la 1837. A doua doctrină profesată de *Hélie și Cheveau*, care face deosebire între cazul când oficerul public posedă un mandat judecătoresc, și când dânsul nu posedă un atare mandat. In primul cas cetățianul trebuie să asculte, și în al doilea cas el poate să nu se supună escesului de putere comis de oficerul public. Impărtășim în totul asemenea opinie. In fine este o a treia părere patronată de *Hélie* a *resistenței active* din partea cetățianului ilegal arestat, ori-care ar fi cauza de unde ar proveni ilegalitatea.

Terminăm cu aceste rânduri în privința libertății individuale, rezervându-ne pentru altă ocaziune să tratăm din punct de vedere filosofic și juridic chestiunea prevențiunii în materie penală.

Petre Borș.

CODUL COMERCIAL

Doctrină și jurisprudență asupra fie-cărui articol în parte, în comparațiune cu articolele corespunzătoare ale legislațiunilor streine.

DE

C. N. TONEANU

Avocat (Galati)
(Urmare 51 *)

Despre Faliment

TITLUL II

A. Cine Numește sindicul provizoriu; incompatibilitatea cu această funcțiune; cum se procede la numirea lui.

1) Cine numește sindicul provisor și incompatibilitatea cu această funcțiune

Cod. Com. Român

Art. 727. — *Sindicul se alege de tribunal dintre persoanele streine masei creditorilor, și care să nu fie rude sau afini falitului până la al patrulea grad inclusiv.*

Cod. Com. Italian

Art. 714 *Curatorele este ales de tribunal dintre persoanele streine masei creditorilor cari nu sunt rude sau afini falitului până la al patrulea grad inclusiv.*

255. — *Cine numește sindicul.* Sindicul se numește de

tribunal, prin sentința declarativă de faliment. Printre alte măsuri luate de tribunal prin acea sentința este și numirea sindicului provizoriu (art.-703 cod.com.) Falitul ridicându-i-se dreptul de administrațiune, legea trebuia să prevadă cine este însărcinat cu administrarea patrimoniului său, care este garanția creditorilor, și dupe cum am văzut, falitul poate, atunci când sindicul nu ar putea să ia îndată măsurile urgente și necesarii, pentru îngrădirea drepturilor sale și ale masei, cari trebuie să fie considerate ca legitime, de exemplu: când e vorba să intrerupă o prescripțiune care s'ar fi implinit, a protesta uă cambie ajunsă la scadență, a cere sequestre asigurătoare etc; căci de și falitul trebuie să se abjie de la or ce act care ar aduce vătămare masei, nu însă și de la acelea cari servă de a o priva de o pagubă iminentă, inevitabilă și poate chiar ireparabilă. Aceasta cu atât mai mult cu cât nu trebuie să uităm că dacă legea asupra falimentului și propune de a garanta în principal interesele creditorilor și falitul este destul de interesat la buna administrație a falimentului ¹⁾.

Incompatibilitățile cu calitatea de sindic. Sindicul trebuie să fie 1° strein de masa falimentului, adică să nu fie creditor al falitului 2° să nu fie rudă sau afin cu falitul, pînă la al patrulea grad inclusiv. Acestea, atât pentru sindicul provizoriu cât și pentru cel definitiv.

Cum se procede la numirea sindicului provizoriu.

Art. 728 — Camerele de comerțiu în a căror circumscripțiune se găsesc orașe unde reșede un tribunal de comerțiu, sau sunt notabile prin importanța comercială, pot forma o listă de persoanele cele mai apte pentru sarcina de sindic în falimente, deliberând cu scrutin secret.

Lista se comunică președintelui tribunalului comercial respectiv și se reînnoiește la fie-care 2 ani. Persoanele înscrise în listă pot fi menținute în lista reînnoită.

Sindicii falimentelor nu încetează din funcțiunile ce li s'a conferit cu toate că numele lor nu mai figurează pe noua listă făcută la expirarea celor 2 ani.

Art. 729. — Acolo unde există lista indicată prin articolul precedent, *sindicul* trebuie să fie ales dintre persoanele coprinse în ea, dacă tribunalul, pentru motive ce le-ar enunța în sentință sau încheerea sa, nu va găsi cu cale să numească uă altă persoană atară din listă.

Art. 715. — Camerele de comerțiu în circumscripțiunea în care se găsesc orașe reședințe de un tribunal de comerțiu sau însemnate prin importanța comercială, luând și părerea respectivei consilii municipale, pot forma un rol de persoanele mai apte pentru oficiul de curatoare în falimente deliberând prin scrutin secret.

Rolul se transmite președintelui tribunalului care are jurisdicțiunea comercială și se reînnoiește la fie-care trei ani. Persoanele înscrise în rol pot fi menținute în rolul reînnoit.

Curatorii falimentelor nu încetează din funcțiunile conferite lor de și la expirarea celor 3 ani numele lor nu a mai fost menționat în rol.

Art. 716 — Acolo unde există rolul prevăzut în articolul precedent, *curatorul* trebuie să fie ales dintre persoanele coprinse în el, dacă tribunalul, pentru motivele ce le va enumera în sentință sau încheere, nu socotește de cuviință numirea unii alte persoane diferite.

256. — **Cum se procede la numirea sindicului provizoriu și la compilatiunea listei sindicilor.** Pentru mai multă garanție la numirea sindicului, legiutorul a încredințat camerei de comerțiu, când ea va voi a usa de această facultate, grija de a forma lista persoanelor apte de a îndeplini sarcina de sindic. Aceste liste se pot face de toate camerele de comerțiu, dacă vor exista mai multe în jurisdicțiunea tribunalului, sau de orașele notabile din punctul de vedere comercial când nu vor fi camere de comerțiu. Lista formată se va înainta președintelui tribunalului care are jurisdicțiunea comercială.

257. Cari persoane sunt eligibile la funcțiunea de sindic și numărul lor. — Legea nu spune dacă se cere vre-o condițiune de aptitudine penrru a fi ales sindic și prin urmare trecut în listă, nici de câte persoane trebuie să fie lista. Decă, nici o probă de aptitudine specială trebuie să dea persoana trecută listă. Camerele de comerțiu sunt suverane a face cum voesc. De aceea găsim că această dispozițiune care deja în practică nu și mai are a-

*) A se vedea numerile anterioare.

¹⁾ Vidari op. cit V. I. N. 218.

plicatiunea este nepotrivită pentru moravurile noastre, or cât de bună ar fi în Italia de unde am copiat. Camerele de comerț la noi nu au ajuns să fie la înălțimea misiunii pentru care s'a creat, și s'au vădut adesea liste formate în cari erau trecute persoane neaptes pentru această funcțiune, în cât tribunalele au fost nevoite să nu mai țină compt de ele și să numească avocați, cari prin cunoștințele lor juridice sunt tot d'auna mai apte pentru aceasta. Cu toate acestea trebuie să știm că de și legea nu cere nici o condițiune, nu pot fi trecuți în liste aceia cari nu sunt capabili de a se obliga și falșii neștersi din registrul falșilor, și dacă s'ar pune, tribunalul trebuie să nu' l' aleagă. Minorii, femeile, autorisați fiind de a face comerț, precum și streinii pot figura pe listă și pot fi și numiți de tribunal ca sindici, pentru că capabili în general de a exercita comerțul, nu ar fi nici un rezon de a' l' opri de la oficiul de sindic; asemenea poate fi îndeplinit chiar de cei ce nu sunt comercianți (veđi: Renouard V. I. pag. 460 urm). Cât pentru numărul persoanelor ce trebuie să coprinză lista, Camerele de comerț sunt suverane a pune atâți căți vor crede apți pentru acest serviciu. Transmiterea listei la tribunal se va face în timp util, așa ca la expirarea celor 2 ani, tribunalul să poseadă lista pentru a putea alege pe sindici ¹⁾.

258.—*Reinoirea listei*, poate fi făcută la finele celor 2 ani de la expirarea listei vechi, fără ca să fie obligată Camera de comerț a menține sau a șterge pe cei ce figurau mai din'ainte, și fără ca prin această listă nouă, din cari s'a șters oare cari persoane, aceste persoane să nu mai poată continua serviciul odată început ²⁾.

259.—*Numirea sindicului provisor, se face după lista sau chiar afară din listă, de către tribunal (art. 729) se face după listă ca și alt-fel, ea ar fi inutilă.*

Totuși, în 2 cazuri se permite tribunalului a numi pe sindic afară din listă: 1. Când tribunalul crede că trebuie să nu numească din listă, pentru motive ce singur le apreciază și cari privesc interesul creditorului și falitului, și pe cari trebuie să le arate, fiind vorba de uă măsură atât de gravă. Această măsură însă, nu poate fi atacată de nimeni, n'are cu alte cuvinte nici o sancțiune, pe cât timp în materie de faliment, regula este că nu se poate ataca cu opoziție sau cu apel nici o sentință sau încheiere de cât atunci când este prevădută de lege, și legea nu prevede nici o cale în cazul de față (art. 936 cod. com). 2-lea când în timpul în care se închide procesul verbal de verificarea creanțelor sau în urmă creditorii fac espres o asemenea cerere (732 cod. com ³⁾).

Numai tribunalul numește pe sindicul provisoriu, și motivul este concludent, pe cât timp de și e vorba de interesul creditorilor, dar este și interesul falitului care nu trebuie lăsat în mâna creditorilor, care este evident în opozițiune cu al falitului. Apoi, un alt argument și mai puternic este că, la început nu se cunosc toți creditorii și poate cei mainsemnați, așa în cât dacă ei ar trebui să numească pesindicul provisoriu, numirea n'ar mai fi opera creditorilor, și ar fi nedrept ca tratându-se de interesul tutulor, isă nu poată toți lua parte la alegerea sindicului ⁴⁾.

Când nu este listă, din cauză că camera de comerț n'a putut-o forma la timp, sau n'a voit a o forma, atunci tribunalul poate numi ori ce persoană; însă neapărat cu restricțiunile prevădute în art. 727 cod. com. de care ne am ocupat mai sus.

¹⁾ Vidari, I. N. 221.

²⁾ Vidari, I. N. 222.

³⁾ Vidari, I. N. 223.

⁴⁾ Vidari, I. N. 224.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE SECȚIA II

Audiența de la 24 Maiu 1894.

Președenția D-lui **N. Mandrea**, Consilier

Eustrat Calognomo, Gheorghe Calognomo, Maria Manoliu, Mihail Manoliu și Gheorghe M. Botez cu Natalia G. Bercariu și Mariante C. Zancopol.

Femea măritată. — *Dacă femeia măritată are trebuință de autorizarea bărbatului spre a sta în judecată pentru apărarea intereselor sale atât în privința averii dotale cât și în privința averii parafernale.* — *Dacă are trebuință de această autorizare și când este vorba de o urmărire silită îndreptată contra ei.* — *Când cerințele legii în privința acestei autorizări sunt îndeplinite.* — **Comandament.** — *Ce este comandamentul.* — *Dacă comandamentul trebuie comunicat și bărbatului când urmărirea silită este îndreptată contra unei femei măritate.*

(Art. 197, 199 și 1285 codul civil).

Femea măritată are trebuință de autorizarea bărbatului spre a sta în judecată pentru apărarea intereselor sale, atât în privința averii dotale, cât și în privința averii sale parafernale, și această autorizatiune este necesară și când e vorba de o urmărire silită îndreptată contra femeii măritate.

Cerințele legii în privința acestei autorizatiuni sunt îndeplinite prin citarea bărbatului, și în materia de urmărire silită autorizarea bărbatului există prin aceea că formele proprii pentru urmărire se fac și în persoana lui.

2) Comandamentul nefiind de cât o simplă deșteptare de plată, fără nici un efect jignitor pentru averea femeii, iar nu act propriu zis de urmărire, necomunicarea lui bărbatului nu se poate invoca ca o lipsă de autorizare a bărbatului.

Decisiunea 31794. — *Respins ca nefondat recursul făcut de Eustrat Calognomo, Gheorghe Calognomo, Maria Manoliu, Mihail Manoliu ca soț pentru autorizatie și Gheorghe Botez tutorele minorilor sêi copii contra ordonanței de adjudecare pronunțată de Tribunalul de Fălciu cu No. 500/93, dată în procesul cu Natalia G. Bercariu și Mariante C. Zancopol tutorea fiilor sêi minorii.*

S'a citit raportul făcut în cauză de D-l consilier G. Liciu.

S'a ascultat D-l Sipsomo avocatul recurenților Eustrat Calognomo, George Calognomu, Maria Manoliu, Mihail Manoliu, și Gheorghe Botez în dezvoltarea motivelor de casare și d-nii C. I. Bosio, G. Gociu și D. Chebapcea avocații intimatelor Nathalia G. Bercariu și Mariante G. Zancopol în combateri, și D-l Procuror Ciru Oeconomu în conclusii.

Deliberând

Asupra motivului I-^{iu}

Din partea recurenței Maria Manoliu

«Violarea art. 197, 199 și 1285 Cod. Civil, și 496 și urm. pr. Civ.

«Imobilul urmărit fiind în parte proprietatea parafernala a Mariei Manoliu. Comandamentul prealabil n'a fost comunicat bărbatului ei, de și Tribunalul a procedat la urmărirea și vinzarea acestui imobil fără ca să se constate prin ordonanța de adjudecare că debitoria expropriată a fost autorizată din partea bărbatului și fără ca în fapt să fi existat asemenea autorizatie.

«Acest mijloc p^ote fi propus pentru prima o^ră în Casație de o^re ce Constituțiunea familiei și autoritatea maritală sunt cestiuni de ordine publică, la care nu se p^ote déroga prin convențiunea părților.»

Considerând că femeea măritată are trebuință de autorisarea bărbatului spre a sta în judecată pentru apărarea intereselor atât a averii dotale cât și a averii parafernale precum rezultă din Art. 197, 199 și 1285 Cod. Civ., că acea autorisație e necesară și când e vorba de o urmărire silită îndreptată contra femeii măritate, precum e în speță.

Că cerința legii în privința autorisării spre a sta în justiție e îndeplinită prin citarea făcută bărbatului, că în materie de urmărire silită autorisarea bărbatului există prin aceea că formele proprii pentru urmărire se fac și în persoana lui, Că publicațiile prin urmărire se comunică și bărbatului, precum se constată în speță că s'a și efectuat.

Considerând că nu se p^ote susține că comandamentul nefiind făcut și bărbatului n'ar fi existând autorisare pentru că comandamentul e o simplă deșteptare de plată, fără nici un efect jignitoriu pentru averea femeii, că nu este un act propriu zis de urmărire pentru ca să trebuiască și în persoana bărbatului.

Considerând că ast-fel existând autorisarea bărbatului de o^re ce sa comunicat publicația și bărbatului, motivul e neintemeiat.

Asupra motivului al II-lea

Din partea tuturor recurenților.

«Violarea Art. 504, și 512 pr. Civ.—Imobilul urmărit se compune aproape în întreg de o baltă de pescuire de aceea p^ortă denumirea de Balta Doniceasca.

«Cu toate acestea se publică vânzarea acestui imobil sub denumirea de moșia Doniceasca. Această gravă greșală în descrierea imobilului urmărit a avut de efect a face să se nască nedumerie, despre anume bunul care se vinde și prin îndepărtarea concurenților a avut drept rezultat că zisul imobil cumpărat la 1889 cu 89899 lei, se fie vândut la 1894 cu 60.000 lei.

Considerând că recurenții în tot cursul urmăririi nefăcând nici o obiecțiune în această privință, nu pot formula din aceasta un motiv de cassare și a' l propune pentru prima oară înaintea Curței de Casație.

Că prin urmărire și acest motiv are a fi respins.

Considerând că avocatul recurentului n'a mai susținut motivele invocate prin petiția de recurs.

Pentru aceste motive Curtea în unire cu D-1 Procuror respinge recursul.

Audiența de la 25 Mai

Președenția d-lui **Al. Degre**, Consilier

Năstase Stoica cu Statul

Curtea de Compturi.—Citațiune.—Dacă citarea părților înaintea curței de compturi este obligatorie sau facultativă. (Art. 32 din lege pentru înființarea Curții de Compturi).

Citarea justițiabililor înaintea Curții de Compturi pentru liquidarea gestiunii lor, nu este obligatorie, ci numai facultativă pentru casurile în care se găsește necesitate de lămuriri din partea acelor justițiabili.

Decisiunea No. 318/94.—Respins ca nefondat recursul făcut de Năstase Stoica contra decisiunii Curții de Compturi, secția II, cu No. 311/93.

S'a citit raportul făcut în cauză de dl. consilier, D. Hentescu;

S'a ascultat: dl. avocat Costescu, din partea recurentului, în dezvoltarea motivelor de casare, precum și dl. procuror Ciuru Oeconomu în concluziuni;

Deliberând,

Asupra motivului de Casare.

«Curtea de Compturi judecând apelul făcut de cliențele me^e Năstase Stoica, contra încheerii No. 923/78, a Comitetului Permanent, din Prahova, și respingându-l ca tardiv, fără să citeze pe cliențele me^e, fără să înculte arătările sale, că înmănarea menționatăi încheerii nu are ființă, că este nulă, și că prin urmărire este în termenul prevăzut de art. 15 legea Curții de Compturi a face apel, a violat menționatul principiu de drept natural tradus în legea pozitivă prin art. 71 pr. civ. și art. 15 legea Curții de Compturi, și această regulă, că cestiunile de procedură contencioasă trebuie să fie vizate prin chemarea părților și contradictoriu, iar nu în Camera de consiliu în mod inchoisitorial.

Având în vedere, că decisiunea atacată cu recurs din care se constată că a respins ca tardiv apelul făcut de Năstase Stoica contra încheerii Comitetului Permanent de Prahova cu No. 923/78, de oare-ce apelul a fost declarat la 12 Iunie 1892, iar încheerea sus citată s'a dat în primirea numitului Năstase Stoica la 17 Aprilie 1878; adică peste termenul de două luni cât cere legea Curței de Compturi, prin art. 15.

Considerând că din textul art. 32 legea pentru înființarea Curții de Compturi rezultă că citarea justițiabililor înaintea acelei Curți, pentru liquidarea gestiunilor, nu este obligatorie, ci numai facultativă, pentru casurile în care se găsește necesitate de lămuriri din partea acelor justițiabili.

Considerând, că în fața unei asemenea dispozițiuni speciale, din legea Curței de Compturi, nu se poate invoca aplicarea procedurii civile (art. 71) ca lege de drept comun, relativ la citarea părților în judecată.

Considerând prin urmărire că în specie Curtea de Compturi, respingând apelul recurentului ca tardiv, fără de a fi citat, n'a violat prin această procedură nici un text de lege, și ast-fel motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea, de acord cu dl. Procuror respinge recursul.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI SECȚIA II

Audiența de la 22 Decembrie 1893

Președenția d-lui **I. Th. Burada**, Președinte

Israel Marcusohn cu Primăria comunei Iași

Decisiunea civilă No. 201.

Impozit asupra băuturilor spirtoase.—Dacă taxele asupra berei sunt considerate ca taxe asupra consumațiunii sau asupra fabricațiunii.

Taxele asupra berei sunt considerate ca taxe asupra consumațiunii iar nici într'un cas asupra fabricațiunii, și dacă într'un regulament al unei comune se prevede că taxa va fi încasată când se va pune berea la fierț, această măsură, departe de a schimba natura impozitului, se consideră luată pentru a înlătura posibilitatea fraudei prin trecerea berei în consumațiune fără plata taxelor.

S'a ascultat: D-nul Bădărău, avocatul apelantului Israel Marcusohn, în dezvoltarea motivelor de apel și D-nul Dimitriu, avocatul intimatului Primăriei a comunei Iași, în combateri.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul interjectat de Israil Marcu-sohn în contra sentinței tribunalului Iași secția I No. 59/93 prin care i se respinge ca nefondată reclamațiunea îndreptată în contra Primăriei de Iași și având de object condamnarea acestei Primării la restituirea taxei percepută pentru 2357 decaltri bere care de și fabricată în Comună, însă fiind găsită rea de, autoritatea administrativă a fost vărsată spre nu fi pusă în consumațiune.

Având în vedere că din actele prezentate în instanță și anume din procesele verbale încheiate de controlorul fiscal și controlorul județului Iași la 27 Aprilie și 31 Martie a. c. precum și din certificatul cassierii generale a jud. Iași No. 26476/93 se stabilește că berea rămasă în deposit la 31 Martie 1892 și care s'a vărsat conform ordinului Ministerului de Finanțe era în cantitate de 21935 litri.

Considerând că din întreaga economie a legii pentru aședarea și administrarea impozitelor asupra băaturilor, precum și a legii pentru constatarea și perceperea veniturilor comunale rezultă într'un mod neîndoios că taxele asupra berei sunt considerate ca taxe asupra consumațiunii, iar nici într'un caz asupra fabricațiunii, și dacă într'un regulament al comunei Iași se prevede ca taxa va fi încasată când se va pune berea la fiert, această măsură, departe de a schimba natura impozitului, a fost luată pentru a înlesni serviciul percepțiunii și a înlătura posibilitatea fraudei prin trecerea berei în consumațiune fără plata taxelor, astfel că sentința tribunalului este neîntemeiată.

Considerând în privința cantității de bere vărsată, că din procesul verbal al ședinței Curței din 4 Octombrie expirat, se vede că avocatul apelantului consimțise la restituirea taxei pentru 19000 litri că astfel, într'un cât Marcushon, pentru motivele arătate mai sus este în drept a primi înapoi taxele achitate de dânsul în suma de 1881 lei, calculați câte 99 bani litru pentru cantitatea de 19000 litri care n'a fost pusă de el în consumațiune, apelul său urmează a fi admis.

Având în vedere că apelantul s'a servit de un act de pauperitate și că primăria de Iași după legea timbrului, urmează a răspunde taxele de timbru și a Portăreilor.

Pentru a aceste motive Curtea admite apelul etc. ..

I. Th. Burada, Eugeniu Donici, E. Rom.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența de la 15 Ianuarie 1894

Președinția D-lui M. Poenaru Bordea, Președinte

Elena Ștefănescu cu Ministerul Domeniilor

Decisiune Civilă No 1

Emphiteosă.—Dacă Codul Caragea prevedea ore-care regule pentru stabilirea dreptului de emphiteosă.—Dacă aceste reguli erau prescrise ca forme solemne sau ca mijloace de probațiune.—Dacă contractul de emphiteosă se putea dovedi și prin alte probe de câte cele scrise. i

(Art. 8 de la tocmeli din Codul Caragea.)

De și subț Codul Caragea erau anume prevăzute ore-care regule pentru stabilirea contractului de emphiteosă, însă aceste formalități erau prescrise numai ca mijloace de probațiune, iar nu ca forme solemne în lipsa cărora contractul să fie nul.—Astfel și acestui fel de contract este aplicabil art. 8 de la tocmeli din Codul Caragea, după care tocmelile se pot dovedi și prin alte dovezi de cât cele scrise.

S'a ascultat: Dl. C. Georgeșcu avocatul oponentei în dezvoltarea motivelor de apel și D-nul C. G. Plesnilă avocatul intimatului Minister de Domenii în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra opozițiunii făcută de Elena Ștefănescu în contra deciziunii acestei curți No. 45/93 prin care i s' respins în lipsă apelul ce a făcut contra sentinței trib R.-Sărat No. 322/92.

Având în vedere că prin această sentință s'a respins acțiunea oponentei, care are de object condamnarea statului să-i delase în proprietate și stăpânire ca proprietară besmanară, 12 pog. pământ arabile din trupul moșiei Bărăstii, Com. Sgârceiții, Jud. R.-Sărat.

Considerând că de și subț codul Caragea erau prevăzute anume ore-care regule pentru stabilirea contractului de emfiteosă, însă aceste formalități erau prescrise numai ca mijloace de probațiune, iar nu ca forme solemne în lipsa cărora contractul să fie nul.

Că astfel fiind și acestui fel de contract este aplicabil art. 8 de la tocmeli din codul Caragea, după care tocmelile se pot dovedi și prin alte dovezi de cât cele scrise.

Considerând că oponenta spre a dovedi că este proprietară asupra pământului ce reclamă a invocat o chitanță a Egumenului Damaschin, cu data 28 Aprilie 1859 prin care acest monah afirmă că a primit de la Gheorghe Ștefănescu 150 lei ca besman al Zahanalei cu vad de cârciumă și 12 pogoane pământ situat pe locul monastirei R.-Sărat, o carte de judecată dată față cu V. Puiu, arendașul Statului sub No. 115/68 și depunerile martorilor.

Considerând că chitanța din 28 Aprilie 1859 nu face nici o dovadă pentru că fiind cu semnătură privată, și fără nici o legalizare, nu se poate ști dacă este emanată de la persoana pretinsă că a subsemnat-o și nici dacă această persoană era în drept să facă recunoașteri ca cele de natura celor cuprinse în această chitanță.

Considerând că cartea de judecată No. 115/68 nefiind dată față cu statul nu i se poate opune.

Considerând că această carte prin încheerea No. 1069/93 a ordonat a se face o cercetare locală prin martori, spre a se dovedi dacă Elena Ștefănescu și autorii ei au stăpânit terenul în litigiu timpului suficient pentru a prescrie.

Considerând că din depunerile martorilor ascultați la fața locului de d-l judecător delegat, în adevăr se stabilește că acest teren a fost stăpânit când-va de oponenta și autorii ei, însă nici unul din ei, nu afirmă că stăpânirea lor să fi fost în calitate de besmanari.

Că astfel fiind oponenta nu a dovedit tocmelile besmanului ce pretinde că are asupra pământului ce reclamă, și deci acțiunea rămâne ne dovedită.

Că martorii ascultați ne arătând că posesiunea oponentei și a autorilor ei să fi fost în calitate de besmanari, densa nu a dovedit că a stăpânit în această calitate, timp suficient pentru a prescrie, și deci nu poate invoca în favoarea ei nici prescripțiunea.

Ca astfel fiind urmează a se respinge opoziția și a se menține decisiunea dată în lipsă.

Pentru aceste motive, curtea respinge.

(ss) P. Ionescu, M. Beștelei, D. Pârulescu, G. Tanoviviceanu, S. Popescu

Opiniune,

Sunt de părere a se respinge apelul pe cuvântul că, prescripțiunea în dreptul vechi Roman, nu era aquisitiva și liberatoriă.

(ss) M. Poenaru-Bordea.

JURISPRUDENȚA STREINĂ

TRIBUNALUL CIVIL DIN NIȚA

Președinția D-lui Rouve

Audiența de la 10 Ianuarie

Divort. — Strein naturalizat frances. — Femeia măritată. — Naționalitate. — Legea italiană.

Femeia măritată dupe un strein ce devine frances prin naturalizare, nu poate obține calitatea de Francesă de cât cu condițiunea de a cere această calitate.

Din termenii legii italiene, soția celui ce și-a perdut naționalitatea italiană nu devine streină de cât dacă dânsa numai și are reședința în Italia.

Prin aplicarea acestor principii, Italianul naturalizat frances nu poate cere ca tribunalele francesese să pronunțe divorțul de soția sa rămasă italiană.

D-l Ceretti, italian de origină, naturalizat frances, a introdus, înaintea tribunalului din Nița, în contra soției sale, ce locuiește în Italia, și care a rămas italiană, o acțiune prin care cere desfacerea căsătoriei dintre dânsii.

Această cerere a fost respinsă prin următoarea sentință, dată în lipsa doamnei Ceretti.

Tribunal,

Având în vedere că dacă Ceretti a fost naturalizat frances prin decretul d-lui președinte al republicei, cu data de 22 Februarie 1892, soția sa n'a devenit francesă ipso jure prin efectul acestui decret; că din coprinsul articolului 12 din codul civil, femeia măritată după un străin, care devine frances prin naturalizare, nu poate obține calitatea de francesă de cât cu condițiune de a face o asemenea cerere;

Că, de altă parte, din coprinsul articolului 11 din codul civil italian, soția aceluia ce și-a perdut naționalitatea italiană nu devine străină de cât dacă dânsa numai continuă a rezida în Italia;

Că Ceretti nu justifică nici că soția sa a fost naturalizată francesă prin decret, nici că dânsa a făcut declarațiunea necesară, pentru a deveni francesă, nici chiar că a încetat de a mai locui în Italia; că din ancheta făcută prin îngrijirea sa, rezultă din contra că femeia Ceretti și-a părăsit bărbatul încă din anul 1883, și că actualmente locuiește la Spezzia, că prin urmare dânsa a rămas Italiană;

Având în vedere că dacă, de la decretul prin care a fost naturalizat Frances, Ceretti a încetat de a fi supus legilor Italiene pentru a se supune legilor francesese, efectele noi și diferite ale acestei din urmă legiuniri nu ar putea fi opuse terților persoane ce ar fi contractat cu dânsul sub imperiul legii Italiene, și în particular soției sale, care se căsătorise cu el ca Italian, și care a rămas italiană supusă legilor țarei sale, care nu admite divorțul;

Având în vedere că ar fi contrariu legii și rațiunii să se rupă legătura căsătoriei pentru unul din soți și să se fiă menținută pentru cel-l-alt; că dar este indispensabil, pentru ca divorțul să poată fi pronunțat între doi soți, ca să se fie admis de statutul personal al fie-căruiua dintr'ênșii; că soluțiunea contrariă ar atrage consecințele cele mai contradictorii și cele mai rele din punctul de vedere al validității unei a doua căstori și al legitimității copiilor;

Pentru aceste motive,

Declară ca neadmisibilă cererea de divort, făcută de Ceretti contra soției sale;

Curtea de apel din Alger, secția I-a, sub președinția d-lui Zeys, prim-președinte, judecând o speță aproape identică, a pronunțat în audi-ența de la 2 Decembre 1893 o decisiune contrariă sus citatei hotărâri a tribunalului din Nița.

Iată speța: În anul 1883, D-na Outéniente, de origină spaniolă, căsătorită cu un spaniol, a cerut și obținut de la tribunalele francesese separațiunea de corp. În urmă, dânsa a cerut și obținut, fără a fi autorizată de soțul său, naționalitatea francesă care i a fost acordată prin un decret cu data 1890. — În aceste condițiuni, dânsa a cerut la tribunalul din Oran (Algeria) la domiciliul soțului său, ca separațiunea de corp să fie transformată în divort. — Soțul s'a opus la această cerere invocând nulitatea naturalizării soției sale care nu ceruse, susține dânsul, naturalizarea de cât în scop de a obține divorțul.

Curtea admitând cererea reclamantei, pronunță o decisiune ale cărei soluțiuni sunt următoarele

Un decret de naturalizare dă persoanei ce l obține toate drepturile civile ale unui frances de origină, acest act de suveranitate impune judecătorelui obligațiunea de a recunoaște această consecință și de a o consacra prin decisiunile sale, fără măcar a cerceta decât hotărârea Capului Statului ar fi criticabilă din punctul de vedere că a fost obținută de o femeie măritată fără autorizațiunea soțului său.

Tribunalele francesese sunt instiluite pentru a asigura cetățenilor francezi liberul exercițiu al drepturilor lor, fără a se preocupa de conflictul ce ar putea rezultata din hotărârea lor față cu legislațiunile streine.

Nu se poate dar refuza unei femei de origină spaniolă, separată de corp de soțul său de către un tribunal frances, și în urmă naturalizată francesă, transformarea în hotărâre de divort a unei hotărâri de separațiune de corp, pronunțată în favoarea sa înainte de naturalizarea sa.

Curtea de apel, pentru a da o asemenea soluțiune se întemeiază pe următoarele considerante:

Deliberând

Având în vedere că fie-care națiune și exercită fără nici o rezervă suveranitatea și jurisdicțiunea pe teritoriul său;

Având în vedere că doamna Outéniente a fost naturalizată francesă printr'un act care scapă ori cărei contestațiuni judecătorești, fără ca tribunalele să fie competente măcar să cerceteze decât decisiunea Capului Statului poate fi criticabilă fiind-că a fost solicitată și obținută fără o autorizațiune prealabilă a soțului Outéniente.

Având în vedere că soția Outéniente, supusă legilor francesese din momentul decretului de naturalizare, este în drept, ca cunoscință directă, să reclame, de la aceeași dată, aplicarea acestor legi în favoarea sa, și

esercițiul tuturilor drepturilor civile ce noua sa calitate îi asigură;

Având în vedere că dânsa nu are să se preocupe câtuși de puțin de exigențele statutului său de mai înainte, căruia numai poate cere nici un fel de protecție, și căruia nu se mai poate supune;

Având în vedere că decât, înainte de restabilirea divorțului în Franța, dânsa ar fi cerut de la un tribunal francez să pronunțe divorțul în favoarea sa, întemeindu-se pe legile țerei sale de origină ce i-ar fi dat acest drept, cu drept cuvânt i s'ar fi respins o asemenea cerere;

Având în vedere că n'ar fi logic să i se respingă acțiunea sa de față, pe motivul că legislațiunea spaniolă, căreia a încetat de a'i fi supusă, nu admite acest mod de desfacere a căsătoriei;

Având în vedere că o asemenea soluțiune ar avea de rezultat de a limita în efectele sale un act emanat de la suveranitatea națională, și de a nu acorda doamnei Outéniente de cât exercițiul a parte din drepturile ce decretul de naturalizare îi acordă integral;

Având în vedere că singura restricțiune ce poate fi adusă efectelor decretului de naturalizare, este că n'ar putea fi opus soțului Outéniente;

Având în vedere că în zadar s'ar obiecta că legătura conjugală este indivizibilă, că o dată ruptă față cu femeea, nu mai poate subsista față cu bărbatul; că tribunalele franceze sunt chemate să asigure liberul exercițiu al drepturilor lor cetățenilor (francesi) de origină sau naturalizați, fără a se preocupa de conflictul ce hotărârile întemeiate pe principiile dreptului francez fac să nască, față cu legislațiunile străine;

Pentru aceste motive admite.

Această cesiune fiind foarte importantă, se poate consulta Laurent *Droit civil international*, tom. V. pag. 340, Labbé, *Journal de Droit international privé*, pe 1877, pag. 20, Férand-Girand, Idem, pe 1885, pag. 234, și Veiss, Idem, pag. 294.

A. N.

Un judecător ... local

Primiim plângeri și suntem rugați a le aduce la cunoștința d-lui Ministru de Justiție că *dl. Manu, judecător supleant pe lângă Tribunalul local*, pe lângă că se poartă foarte necuviincios cu toată lumea, avocații și particularii, mai are și păcatul ca să refuze d'a primi acte când n'are chef.

Așa, în ziua de 22 corent, la orele 12, a dat ordin aprodelui d'a închide ușile de la sala Tribunalului Notariat, unde se primeau actele, și a nu mai lăsa pe nimeni să intre, anunciând că va primi numai actele celor ce aveau norocirea d'a se afla în sală înăuntru sub verigă; iar celor d'afară li s'au spus de a veni a doua zi. În acel timp înăuntru se aflau vre-o 18—20 persoane cu acte de prezentat, între cari și d-nii *D. Mutaf*, comerciant din Sumla, cu o procură de autentificat și *dl. Ciinceni, avocat*, loco, cu două persoane cu un act de vânzare.

Acești d-ni de și se aflau înăuntru în sală, în timpul închiderii ușei, cu cheia în mod ilegal însă *dl. Manu*

a găsit de cuviință a le refuza primirea actelor, pentru motivul că ora este întârziată,—nu era de cât aproape ora 1. p. m.,—și d-sa trebuie a se duce să și judece, și apoi să plece cu trenu.

La rugăciunea D-lor de mai sus d'a le primi actele după ce au suferit arestul de o oră și D-lor în sală cu cele-l'alte părți, căci nu pot veni a doua zi,—D-nul Mutaf, urmând a pleca, fiind strein,—D-nul Manu a găsit de cuviință a răspunde în mod prea puțin corect pentru un judecător care se găsea în exercițiul funcțiunei sale pe fotoliul de judecător.

D-nul D. Mutaf adresându-se D-nului Președinte H. Catargiu, pe care nici nu'l cunoștea și care se găsea la trib. s. I-a împreună cu D-nul judecător Râmniceanu, *D-sa l'a primit cu o extremă delicateță și l'a satisfăcut cererea la orele 1 1/4 primind uî actul.*

Pentru că asemenea fapte nu se comit pentru prima oară de D-nul Manu; și pentru că până acum la acest tribunal nu s'a găsit nici un D-nu judecător care să se poartă în acest mod, *pentru onoarea și prestigiul întregii magistraturii, rugăm pe D-nul Ministru de justiție să bine voască a numi o anchetă spe a constata faptele; căci ele așa cum ni se relatează sunt de o mare gravitate.*

Suntem informați că D-nul avocat Clinceni va depune chiar o reclamațiune scrisă cerând darea în judecată a D lui Manu pentru refuz de serviciu datorit legalmente.

INFORMAȚIUNI

Joi 1/13 Septembrie se va deschide cu obicînuita solemnitate noul an judecătoresc. La înalta Curte de Casație D-nul procuror general Filitti, va pronunța un important discurs de deschidere din punct de vedere juridic, la care va răspunde D-nul Prim Președinte Schina.—Atât discursul D-lui procuror general, cât și răspunsul D-l Prim Președinte, interesând foarte mult lumea juridică, ne facem plăcerea a anunța că le vom publica în numărul viitor, care va apărea Duminecă 4/16 Septembrie a. c.

* * *

La Curtea de Apel de aci D-l procuror de secție Stătescu va pronunța discursul de deschidere continuând a trata despre *Curierul Judiciar*, subiect pe care l'a tratat cu multă măiestrie în anul trecut și pe care l'am publicat (a se vedea *Curierul Judiciar* N 69 și 70 de la 5 și 17 Septembrie 93.

Biurul de Informațiuni și Plassare

București, 35 STRADA COLȚEI 35, București

Vis-à-vis de Spitalul Colței

Procură în toată țara: profesoare, guvernante, menajere, bone la copii, administratori de moșii, comptabili, mașiniști, logofeți, etc. etc.

Proprietar, S. Grigorescu.